

ŠVP ŠD „ ODPOLEDNE BEZ KŘÍDY A TABULE“
2. základní škola Bezručova Říčany, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ PŘI
2. ZÁKLADNÍ ŠKOLE BEZRUČOVA ŘIČANY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

„ODPOLEDNE BEZ KŘÍDY A TABULE“

OBSAH

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školní družiny	3
3. Cíle školní družiny	6
4. Organizační formy zájmových činností v družině	7
5. Výchovně – vzdělávací okruhy	8
Člověk a jeho svět	
5.1 Místo kde žijeme	
5.2 Lidé kolem nás	
5.3 Lidé a čas	
5.4 Rozmanitost přírody	
5.5 Člověk a jeho zdraví	
6. Rozvíjené kompetence	11
6.1. Kompetence k učení	
6.2. Kompetence k řešení problémů	
6.3. Kompetence komunikativní	
6.4. Kompetence sociální a interpersonální	
6.5. Kompetence občanské	
6.6. Kompetence k trávení volného času	
7. Evaluace	12

1. Identifikační údaje

Školní družina při 2. základní škole Bezručova Říčany, příspěvková organizace

Adresa: Bezručova 94/19, 251 01 Říčany

Ředitel školy: Mgr. Bc. Jan Šindelář

Zástupce ředitele: Mgr. Jaroslava Šindelářová
Mgr. Jaroslava Mandíková

Vedoucí vychovatelka: Mgr. Jana Chalupová

Kontakty: telefon: 323 60 22 17
web: www.2zsricany.cz
e-mail: reditel@2zs.ricany.cz

Zřizovatel: město Říčany
Masarykovo nám. 53
Říčany 251 01
tel: 323 61 81 11

IČO: 63834243
IZO: 102438595
REDIZO: 600052303

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017
Číslo jednací: 629/2

Ředitel školy Mgr. Bc. Jan Šindelář

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školským zařízením pro zájmové vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovými činnostmi po absolvování výuky ve škole. Základním prostředkem činností školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Hlavní strategií pedagogické práce v družině je respektování požadavků pedagogiky volného času, jejichž podstatou je požadavek dobrovolnosti, aktivity, přitažlivosti, seberealizace, zájmovosti a zajímavosti.

Školní družinu chápeme jako:

- Místo pro zájmové vyžití dětí
- Místo pro relaxaci dětí po vyučování
- Místo pro rozvíjení tvořivosti
- Místo pro posilování sebevědomí
- Místo pro rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí
- Místo, kde se děti cítí dobře

Materiální, prostorové a technické podmínky

Školní družina je součástí základní školy, nachází se v objektu ZŠ a má 7 oddělení s kapacitou do 210 žáků v hlavní budově. Provozní doba je každý všední den od 6:45 hod. do 8:10 hod. a dále pak od konce vyučování žáků do 17:00 hodin. 2 oddělení s kapacitou 57 žáků jsou v budově na ulici Sokolská – detašované pracoviště. Provozní doba je každý všední den od 6:30 hod. do 8:10 hod. a dále pak od konce vyučování žáků do 17:30 hodin.

Pro svou činnost školní družina využívá 9 tříd. Čtyři třídy jsou určeny pouze pro účely školní družiny a v pěti třídách probíhá dopoledne vyučování. Jednotlivá oddělení jsou vybavena odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, stavebnicemi, různými hračkami, nástroji pro hudební výchovu, časopisy, internetem, příruční knihovnou aj. Družina má dále k dispozici počítačovou učebnu, tělocvičnu, školní zahradu s různými hracími prvky, sportovní víceúčelové hřiště a kuchyňku. Pro pobyt venku je družina vybavena sportovními potřebami jako jsou obruče, míče, švihadla apod.. Družina je také vybavena audio-video technikou (televize, DVD a CD přehrávače, PC). Materiální vybavení je bohaté a poskytuje vychovatelkám kvalitní zázemí pro výkon své činnosti.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťuje devět vychovatelek. Práci školní družiny řídí vedoucí vychovatelka, která je zároveň vychovatelkou v 1. oddělení, splňuje kvalifikační předpoklady podle zákona 561/2004Sb., o pedagogických pracovnících.

Vychovatelky mají pěkný vztah k dětem, vychovávají a vzdělávají žáky mimo vyučování a snaží se rozvíjet jejich zájmy. Cílem jejich práce je vytvořit prostředí, kde jsou děti spokojené a kam chodí rády. Samozřejmostí je otevřenost a spolupráce s rodiči a jejich maximální

ŠVP ŠD „ ODPOLEDNE BEZ KŘÍDY A TABULE“
2. základní škola Bezručova Říčany, příspěvková organizace

informovanost. Každodenní součástí práce vychovatelky je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci a upřednostnění takových hodnot jako je vzájemná ohleduplnost, tolerance a ochrana zdraví dětí.

V rámci školní družiny pořádají vychovatelky následující kroužky: Šikovné ručičky; Jóga pro děti; Badatelský klub; Čtenářský klub.

Vychovatelky se dále vzdělávají, buď formou samostudia nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ekonomické podmínky

Přihlášením žáka do ŠD vzniká zákonným zástupcům povinnost hradit úplatu za školní družinu. Způsob a výši úplaty za ŠD stanovuje ředitel školy.

O způsobu úhrady, výši poplatků a případných změnách jsou rodiče informováni na vývěsce ŠD a na webových stránkách školy. Ředitel školy může rozhodnout o snížení nebo prominutí úplaty ve ŠD na základě odůvodněné žádosti rodičů například pokud je prokázán nárok na vyplácení pomoci v hmotné nouzi nebo pokud nebyl žák přítomen celý měsíc ve školní družině.

Přihlašování a odhlašování žáků zajišťuje vedoucí vychovatelka. O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka.

Podmínky přijímání a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání v družině jsou zakotveny v následujících dokumentech školy:

- Vnitřní řád školní družiny pro stávající období
- Směrnice o Úplatě za zájmové vzdělávání

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelky respektují individualitu každého žáka. V družině jsou vytvářeny podmínky pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Dle stupně a charakteru jejich handicapu je umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Pro rozvoj nadaných žáků nabízí družina další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

*ŠVP ŠD „ ODPOLEDNE BEZ KŘÍDY A TABULE“
2. základní škola Bezručova Říčany, příspěvková organizace*

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Ochrana zdraví žáků je pro vychovatelky prvořadým úkolem při všech každodenních činnostech. Pokud družina pro svoji činnost využívá odborné učebny (tělocvična, kuchyňka, terasa aj.), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do družiny jsou poučeny o BOZP a záznam je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

Všichni žáci jsou vedeni k tomu, aby se chovali při pobytu ve školní družině tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob.

Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školní družinou žáci hlásí ihned vychovateli.

Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači a elektrickým vedením bez dozoru vychovatele.

Vychovatelky školní družiny přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Pedagogičtí pracovníci pravidelně poskytují žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Vychovatelky jsou povinny oznamovat údaje související s úrazy žáků, poskytovat první pomoc a vést evidenci úrazů podle pokynů vedení školy.

Všichni zaměstnanci školy dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy, pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Pedagogičtí pracovníci sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů zákonné zástupce postiženého žáka a vedení školy. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc a zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů.

3. Cíle školní družiny

- Formou hry umožnit žákům osvojit si různé strategie učení
- Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k dovednosti umět řešit problémy
- Vést k otevřené komunikaci, toleranci, ohleduplnosti
- Motivovat k aktivnímu rozvoji vlastní osobnosti a k celoživotnímu učení
- Naučit smysluplně využívat volný čas
- Umožnit seberealizaci ve skupině i individuálně
- Respektovat výsledky práce a názory druhých
- Vést k zodpovědnému chování k ostatním, sobě samému, přírodě

4. Organizační formy zájmových činností v družině

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování formou pravidelnou, příležitostnou nebo formou spontánních činností.

Pravidelnou formu tvoří činnosti každodenní, plánované a řízené. Jsou to organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru jako například sportovní a pohybové aktivity, výtvarná a rukodělná pracovní činnost nebo hudební a dramatické činnosti.

Příležitostnou formou jsou myšleny významnější akce družiny, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby zaměstnání. Jsou to především besídky, výlety, divadelní představení apod.

Spontánní činnosti v družině probíhají jako vlastní aktivita žáků pod dohledem vychovatelky či jako činnosti „na přání dětí“ v době po obědě nebo v ranních či koncových družinách.

Školní družina umožňuje žákům také přípravu na vyučování. Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností, jako je např. vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem zákonných zástupců), zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a při dalších činnostech družiny.

5. Výchovně-vzdělávací okruhy

Vzdělávací program školní družiny je zaměřen především na formování zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Vzdělávací program má dlouhodobý charakter. V rámci tohoto programu je tvořen roční tematický plán práce, ve které jsou konkretizovány výchovně-vzdělávací okruhy a jednotlivé činnosti. Náš ŠVP je sestaven na čtyřleté vzdělávací období.

Činnosti ve školní družině se opírají o následující oblasti:

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.1 Místo kde žijeme

- Domov, chod domácnosti, adresa bydliště, prostředí, orientace v nejbližším okolí domova
- Škola, bezpečná cesta do školy, orientace ve škole, nebezpečné situace ve škole a v okolí školy, organizace školy a školní družiny, školní řád a řád školní družiny
- Okolní krajina, typy krajiny, názvy místních lokalit, vody v krajině, potoky, řeky, rybníky, přehradní jezera, určování hlavních světových stran, práce s mapou, ochrana životního prostředí
- Náš kraj, vymezení místní oblasti, příslušnost k větším územním celkům, poloha ČR v Evropě, sousední státy, řízení společnosti
- Naše obec, její části, orientační body, význačné budovy, objekty, místa, historické budovy, současnost obce
- Poznávání nejbližšího okolí, kde žijeme a získávání pozitivního vztahu ke své obci, orientace v mapě města
- Dějiny a významné památky našeho regionu, zvyky našeho kraje
- Hlavní město Praha, Česká republika, Evropa, svět – rozdíly, zajímavosti
- Časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

5.2 Lidé kolem nás

- Rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny
- Soužití lidí mezi sebou, lidská setkání, přátelství, láska, mezilidské vztahy, vzájemná komunikace, slušnost, ohleduplnost ve styku s lidmi
- Chování lidí, kladné a záporné vlastnosti, osvojení pravidel slušného chování, národnostní menšina, cizinec
- Vytváření pozitivního prostředí ve ŠD, vztahy se spolužáky, ohleduplnost, tolerance, respekt, komunikace slovní i mimoslovní
- Základy slušného chování, stolování, dopravní prostředky, zdravení
- Úcta k sobě samému, druhým, starším
- Kultura soužití v jiných zemích, srovnání

- Práva a povinnosti, základní lidská práva, práva dítěte
- Osobní a společné vlastnictví

5.3 Lidé a čas

- Den, části dne, činnosti v průběhu dne
- Hodiny, měření času, měsíce, roční období, kalendář, datum, letopočet
- Základní orientace v čase, rytmus života – fáze od narození do stáří, pravidelně opakované činnosti lidí – práce, odpočinek, spánek, strava
- Sestavení vlastního režimu dne, návyk na pravidelně opakované činnosti ve škole, sledování významných dat, respektování potřeb vlastních, ale i jiných
- Správné a účelné využití volného času
- Tradice, zvyky, odlišnosti způsobů života
- Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost, plánování
- Význam lidových tradic (Velikonoce, Vánoce, Masopust...)

5.4 Rozmanitost přírody

- Látky a jejich vlastnosti, třídění látek, porovnávání – hmotnost, délka, objem, teplota, čas
- Voda – výskyt, vlastnosti, koloběh vody v přírodě, čistota vody, ochrana vodních zdrojů, vzduch – vlastnosti, proudění, složení, čistota vzduchu, počasí, změny počasí
- Nerosty a horniny, půda – složení, vlastnosti, význam a ochrana, nerosty a horniny, zvětrávání
- Vesmír a Země, Sluneční soustava, význam Slunce, Země – den a noc, roční období
- Rostliny a houby, znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla vybraných druhů rostlin, dostupné druhy rostlin a hub, význam, chráněné a ohrožené druhy
- Živočichové, stavba těla vybraných živočichů, základní rozdělení, znaky života, životní potřeby a projevy, péče o živočichy, chráněné a ohrožené druhy
- Rovnováha v přírodě, přírodní rovnováha, potravní řetězce, základní ekosystémy
- Ochrana přírody a životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, životního prostředí, nakládání s odpady
- Uvědomování si propojenosti vztahů mezi člověkem a přírodou
- Rozlišování pozitivních způsobů ovlivňování přírody člověkem od způsobů negativních
- Fauna a flora na ostatních kontinentech, ekologické katastrofy, živelné pohromy

5.5 Člověk a jeho zdraví

- Člověk, lidské tělo, vnitřní orgány a ústrojí a jejich funkce
- Živočich a jeho předchůdci, řeč, přírodní podmínky
- Péče o zdraví, vliv stravování, nemoc, úraz, denní režim, co prospívá, co škodí
- Cesta do školy, přechod, světelné signály
- Lidský život, etapy, první pomoc, tísňová volání, čistota a zdraví – základy hygieny
- Zdravý život, složky zdravé výživy, potravinová pyramida, etapy života, složky výživy, osobní bezpečí
- Základy sexuální výchovy, růst a vývoj, rozmnožování, pohlavní rozdíly, období života, rodina
- První pomoc, ošetření lehkých poranění, přivolání pomoci, lékárnička
- Životní prostředí, příroda, domov, byt, člověk a zdraví, tělesné a duševní, vztahy mezi lidmi
- Lidské tělo a pohybové aktivity, soustavy, pohybový režim, držení těla
- Pohyb jako součást správného životního stylu, zdravý životní styl
- Odpočinek a relaxace
- Prevence sociálně-patologických jevů (alkohol, drogy, kouření)

6. Rozvíjené kompetence

Naším cílem je, aby **žáci** v průběhu docházky do školní družiny získali vědomosti a dovednosti využitelné v běžném životě. Následující kompetence budujeme v návaznosti na činnosti ve škole, ale s použitím odlišných metod s převahou zájmových, odpočinkových a rekreačních aktivit.

6.1 Kompetence k učení

Žáci si kladou otázky, hledají na ně odpovědi, získané vědomosti si dávají do souvislostí, uplatňují je v praktických situacích a při dalším učení, chápou důležitost celoživotního učení.

6.2. Kompetence k řešení problémů

Žáci si všímají dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívají logické, empirické postupy, chápou, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončují.

6.3. Komunikativní kompetence

Žáci srozumitelně vyjadřují své myšlenky, otázky, odpovědi, komunikují bez ostychu s vrstevníky i dospělými, vyjadřují se kultivovaně.

6.4. Sociální a interpersonální kompetence

Žáci samostatně rozhodují o svých činnostech, uvědomují si, že za ně odpovídají a nesou důsledky, projevují ohleduplnost, citlivost, rozpoznají nevhodné chování, nespravedlivost, agresivitu, šikanu, spolupracují ve skupině, dokáží se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektují jiné, jsou tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

6.5. Činnostní a občanská kompetence

Žáci umí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhadují rizika svých nápadů, přistupují odpovědně ke svým povinnostem, uvědomují si práva svá i druhých, chovají se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbají na vlastní zdraví i zdraví druhých lidí.

6.6. Kompetence k trávení volného času

Žáci se orientují v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, rozpoznají a odmítnou nevhodnou nabídku na trávení volného času.

7. Evaluace

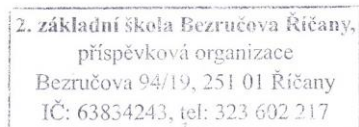
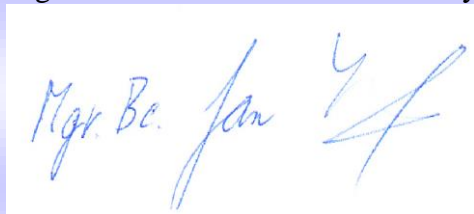
Prvním krokem evaluace je charakteristika výchozího stavu, abychom mohli provést pozdější hodnocení a srovnání.

Oblasti evaluace vychází z RVP, ale jsou z nich vybrány prioritní oblasti, zásadní pro školní družinu. Hodnocení také vyplývá ze zásad pedagogiky volného času.

Možnosti a cíle se zhodnocují s ohledem na možnosti školy, školní družiny, na potřeby žáků, zákonných zástupců, veřejnosti, ale i zaměstnanců.

Hlavními metodami pro hodnocení jsou především rozhovory se zákonnými zástupci žáků, pozorování, hospitace a v závěru školního roku dotazník pro zákonné zástupce a dotazník pro žáky. Doplnujícími metodami je rozbor prováděných aktivit a vlastní pedagogické činnosti, analýza příčin neúspěchu. Výstupy jsou dokumentovány. Následně je vypracováno vyhodnocení s návrhem vhodných doporučení a řešení.

Mgr. Bc. Jan Šindelář – ředitel školy

2. základní škola Bezručova Říčany,
příspěvková organizace
Bezručova 94/19, 251 01 Říčany
IČ: 63834243, tel: 323 602 217
-1-